

Viorel Cosma, Copii minune ai muzicii românești

(Grigore Constantinescu – 2 aprilie 2013)

În aula Palatului Cantacuzino, ieri după amiază a fost o mare sărbătoare, dedicată de obștea compozitorilor și muzicologilor români maestrului Viorel Cosma, care de câteva zile este nonagenar. Se poate spune că cel aniversat nu și-a întâmpinat oricum oaspeții – reprezentantul Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române, Ulpiu Vlad vicepreședintele Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor, Răzvan Theodorescu și Octavian Lazăr Cosma, din partea Academiei Române, Manuela Cernat, cercetător al Institutului de Istoria Artei al Academiei și alții. Evenimentul principal a fost, firește un dar: lansarea unei noi lucrări, monumentalul volum **Copii minune ai muzicii românești (1673 – 2013)**, supra intitulat „**De la Cantemir și Enescu până la Lipatti și Ursuleasa**”. Autorul s-a adresat astfel invitatșilor, întregii asistențe, din care au făcut parte și câțiva interpreți ce au beneficiat de această caracterizare, oferind publicului crâmpene muzicale ale talentului lor.

Mi se pare de prim ordin această demonstrație a autorului nonagenar, un autentic „Muzicolog minune” care, la această vârstă înaintată, a găsit inspirația ideii de a o întocmi și forța de a realiza această superbă scriere publicată cu excelență de Editura Speteanu acum, în 2013, anul aniversar.

În mare parte, fondul documentar al lucrării sale este bazat, cum o și mărturisește Viorel Cosma, în dedicația scrisă pe prima pagină, de informații despre copiii minune, „pe care îi cunosc din... practică”.

Trezorier al faptelor de artă la care a asistat, dar și al cunoștințelor de istorie a muzicii românești din trecutul mai îndepărtat sau mai apropiat, scriitorul și-a dorit să ne conducă pe calea artei noastre muzicale, drum al talentelor de excepție menite a lumina cu vocația lor destinele noastre. Nu se poate spune că sumarul lucrării epuizează toate propunerile ideii, căci cercetarea și inventarierea se dovedește dificilă pentru cel care s-a angajat la o asemenea activitate. Privind paginile cărții, ești însă uimit de concepția spectaculară a demersului întreprins. Documentarea depășește hotarele timpului, așa cum se spune pe frontispiciu, „de la Cantemir la Ursuleasa”, dar și al propriei noastre închipuiri. Informațiilor li se adaugă un impresionant fond iconografic ceea ce, uneori, cu cât se coboară pe scara timpului, mi se pare aproape imposibil. Căutarea unor asemenea documente, capabile a rima vizual cu textul, este însă doar o parte a valorii volumului. În consens cu editorul, Viorel Cosma se comportă, cum spuneam, ca un adevărat regizor al spectacolului dedicat cititorului. Se poate citi cartea prin contactul cu cuvântul scris, așezat pe trepte de ierarhie, începând cu enunțul subtitlurilor urmate apoi de desfășurarea a ceea ce autorul numește „povestirea vieții”, de la prima zi care a luminat cu viață talentul dăruit de Divinitate, până la finalul, uneori tragic, al încheierii destinului. Dar se poate privi cartea și prin intermediul imaginilor, grăitoare prin scenografia acceptată de regizorul-autor, într-o succesiune doveditoare de argumente.

Cum spuneam, sunt multe numele alese după criteriul selectiv al istoricului „copilului minune”. Despre unii nu am știut prea mult, despre alții am fost însă martori ai evoluției lor, Viorel Cosma lărgind aria românismului dincolo de hotarele țării, mai ales către Moldova.

Muzicolog de vocație, savant prin muncă, nonagenar prin destin, semnatarul s-a sărbătorit astfel oferind un dar fără preț celor care știu să-l prețuiască.